

Ormož. Mi Ormožanci nismo bogataši, pa ubogi tudi nismo. Naša občina je lastnica lepih posestev in vinogradov. Vsak občan davkoplačevalec je solastnik občinskih posestev. Zato nam nikdo ne zameri, če se za občinsko gospodarstvo zanimamo. Zupana nimamo, gospodarji nam gerent s člani sosveta. Kako se gospodarji, je razvidno iz najemudaje občinskih travnikov. Gerent trdi, da so bili dani travniki tri leta v najem, večina članov sosveta pa se spominja, da samo na eno leto. Pravih zapisnikov sej iz lanskega leta baje ni, pisali so se zapisniki sproli s svinčnikom, ne pa popisavali. Vina se je v lanskem letu pridelalo okrog 3900 litrov, prodalo pa, kakor se sliši samo okoli 3100 litrov. Smemo li vprašati kam je prišlo vino, ki bi se še moralo prodati, a se iz neznanih vzrokov ni prodalo? Proti nam občanom se nastopa z vso strogostjo, da sami dinnike pometamo, zato zahtevamo, da se napravi tudi pri občinskem gospodarstvu red. Gre za koristi nas vseh davkoplačevalcev, ne pa samo tistih, ki nam gospodarijo.

Razbor pri Slovenjgradcu. V „Kmetijskem listu“ se neka sicer dobro znana oseba zaletuje v našega župana. Ni sicer vredno odgovarjati na neslanosti v imenovanem listu, toda resnici na ljubo moramo povedati, da se je naš župan ob vsaki priliki zavzel za koristi občine, tako za časa vojske, ko se je v naši občini rekuriralo zelo prizanesljivo. Zelo po županskem stolu si naj dopisnik izbije iz glave, ker tudi mu povedano, da bo preje tekla Drava proti Dunaju, predno bo dopisnik postal župan naše občine. Tudi mu bodi povedano, da naše zavedno ljudstvo obrača s studom hrbet samostojnejem, ker uvideva, da ti zgearji nimajo nobenega pravega smisla za kmetijske koristi in potrebe. Mi ostanemo neomahljivo pod praporjem naše krščanske Slov. Kmetijske zveze.

Rečica ob Savinji. Od 7. do 9. aprila se je vršila tu tridnevni poučni tečaj za „solske voditeljice“. Posebno mājše moči so dobile veliko praktičnih navodil za svoje bodočo učiteljsko delovanje. Tudi se je obravnavalo vprašanje: Ali se naj učiteljice odzovejo povabilu srbskega učiteljskega društva, da gredo v jeseni učiteljevat v Srbijo. Izrazila se je splošna želja, da se temu povabilu gotovo ustreže in se tako pokaže globoko umevanje bratske zveze med Slovenci in Srbi.

Ljubno. Naše Kmetijsko društvo vrlo dobro napreduje in stoji na trdnih nogah. To dejstvo je dalo poguma rdečkarjem, ki so že tudi začeli ustanavljati slično društvo, toda kakor vse kaže, iz te moke ne bo kruha, kajti vsem treznomislečim se je začelo svitati v možganih, da že znana zgearja Franc Marovt, po domače Lork, in še nek drugi krvcesi kmetov v stari zaduhli Avstriji ne bosta osrečila nas Ljubencanov. — Naši ameriški rojaki so nam poslali velikodušno darilo 150.000 K, za kar jim izrekamo prisrčno zahvalo.

Sv. Lenart nad Laškimi. Pri nas je bil tudi shod Samostojne. Prišla sta kar dva samostojna preroka: Urlep in Drogenik. Govoril je samo Drogenik, Urlep mu je delal častno stražo. V svojem govoru je bil poln strastnih napadov na našo stranko. Rekel je, da je dobil pred kratkim v avdijenci od ministrskega predsednika zagotovilo, da ženske volilne pravice ne bo. Seveda te se on kot samostojnej jako boji. Koliko je napravil med vojsko dobička pri prodajanju moke, zrnja itd., o tem ni nič povedal. Tudi njegova zvesta učenca pri nas, Šemljak in Posodnjak, sta ga pozabila na to opozoriti. Ko je eden naših somišljenikov napravil nek medklic, so ga vročekrvni samostojnejši hoteli spraviti v hlev. Pač značilno za njih omiko! Na zborovanju se je slišalo sramotenje naših škofov, duhovnikov in spovedi. In taka stranka se še čudi, da jo imajo vsi dobri in pošteni za brezversko stranko. Pri nas znači beseda samostojnej človeka, ki osramoti vse, kar je kristjanu sveto in drago. Le tako naprej, vi samostojnejši in vsi dobri bodo kmalu spoznali vaše nečedne namene.

Marje pri Jelšah. Glasilo samostojnejšev, „Kmetijski list“ je v 10. št. napadel naše šmarske in zibiške fante s samimi lopovi, rekoč: da smo od ženina iz Rogaške Slatine, ki nam je odpeljal iz tukajšnje vasi nevesto, zahtevali par tisoč kron odkupnine. Resnica pa je, da smo izkazali nevesti samo čast, pa ne v podobi lopovstva, ampak kot pošteni fantje. Ženin nam je podaril prostovoljno par sto kron z besedami: „To imate za vaš trud, ker ste izkazali moji nevesti čast.“

Dobje. Naši samostojnejši so zelo nezadovoljni s sodnijo, ker jih vedno moti v njihovi samostojnosti. Dne 8. t. m. je bil v Kozjem obsojen načelnik Samostojne za Dobje Anton Gračnar na 300 K denarne globe, ker je s petimi neizkušeni fanti napadel meseca januarja g. urednika Marka Krajnc s kamenjem, ko je isti šel na shod KZ. v Dobje. Fantiči pa morajo plačati vsak po 20 K. Antona Gračnar, gospod urednik se menda ne poznate? To je tisti mož, o katerem je trdil Kmetijski list, da v procesijah križ naprej nosi in v cerkvi rožni venec glasno moli. Dobjani pa ga malokdaj vidimo v cerkvi, k večjemu še

pride se prislanjat za cerkveno ograjo. Njegov sin Karl, ki je bil tudi soudeležen pri napadu, pa že par mesecev premissuje v ječi v Celju sedmo božjo zapoved in pa tisočake svojega strica. O ti nesrečna samostojnost, da te nočejo vsi ljudje razumeti! Samostojna stranka si bo pri nas res mnogo zamogla. Samostojnejši dobjanski le krepko naprej za svojim načelnikom, zvesto ga poslušajte, mogoče da postane njemu enaki.

Olimje pri Podčetrtku. V teku štirih let svetovne vojske se je res veliko izpremenilo. Po vsej Jugoslaviji in po posameznih občinah so že imeli kakšno zborovanje ali izpremembo v občini. Le v naš ubogi z deskami obiti kot Olimje ne prikima nobena važša stvar. K večjemu, da so v minulem mesecu aprilu samostojnejši imeli svoje veselje. Zbrali so se v hiši nekega gospoda, ki se zelo veseli županskega stolca. Kadar pride od glavarstva na občino, petrolej, moka ali sladkor, imajo le prednost g. Jakopina in gospodje s črko A. Da bi se pa kaka stvar razdelila pravično, kakor v sosedni občini Podčetrtek, tega naši Sopotčani ne poznajo. Ravno tako „pravično“ je bila razdeljena cesta, ki pelje iz Olimja na Podčetrtek. Delila se je mesca majnika minulega leta 1919. Odkazalo se je vsakemu najmanjšemu posestniku od 5 do 10 metrov ceste posipati, če prav bi moral siromak gramoz v košarici nositi. Grof Attems ima v naši občini velikanske gozdove in posestva, a njemu se ni odmerilo niti pedi ceste v popravek. Kaj je temu vzrok, tega za gotovo ne vemo, mogoče je, da sme g. župan za svojo popustljivost napram grofu kakšnega žajčka ustreliti. Letina kaže hvala Bogu dobro. Bog daj, da bi se tudi v naši občini že vendar enkrat na boljše spremenilo.

Videm pri Krškem. Okrajno glavarstvo v Brežicah je že v tretjič zahtevalo pravila tukajšnjega izobraževalnega društva. Z žalostjo smo morali javiti okrajnemu glavarstvu, da to društvo ne obstoja več. Zato pozivljamo vse katoliško misleče mladeniče, može in dekleta videmske fare: Zgenite se! Strnite se! Osnulmo si na novo izobraževalno društvo! Ali ni to sramota, tako velika fara, pa brez izobraževalnega društva? Zbudimo se, da naš nasprotnik ne bo našel spečih, ampak da mu krepko stopimo duševno oboroženi v katoliški in izobraževalni organizaciji nasproti!

Prekmursko orlovsko okrožje priredi na risalski (binkoštni) pondeljek, dne 24. maja t. l., v Bratonic orlovski tabor. Spored: 1. Ob pol 10. uri zjutraj sprejem gostov in Orlov ljutomerskega okrožja, kt se zbero ob 7. uri zjutraj pri župni cerkvi pri Sv. Križu ter odkorakajo z godbo peš skozi Verzej in Dokležovje v Bratonce. 2. Ob 10. uri sv. maša s pridigo. (Sv. mašo opravi beltiški župnik preč. g. Kühar, pridigo pa vseučiliški prof. vlč. g. dr. Slavič.) 3. Po sv. maši: Ljudski tabor, na katerem govore: župnik Klekl, dr. Slavič, poverjenik deželne vlade dr. Verstovšek ter zastopnika Orlovske zveze brata Pirc Jože in Godina Jože. 4. Popoldne ob 1. uri skušnja za telovadbo. 5. Ob pol 3. uri litanije. 6. Po litanijah korakajo Orli z godbo k javni telovadbi v Beltince. Pri telovadbi nastopi posebna dijaška telovadna vrsta iz Ljubljane. Prekmurski Orli izvajajo članske proste vaje sami. 7. Po telovadbi: Prosta zabava. Pri prireditvi sodeluje br. godba iz Svetinj. Orlovski tabor naj bo tabor narodno-zavednih prekmurskih dečkov. Pridimo, da vidimo uspeh njihovega polletnega dela. Jezere in jezere nas se mora zbrati predpoldne v Bratonic, popoldne v Beltincih. Prekmurski dečki! Pridite, da spoznate to društvo dečkov ter se tudi ostali pridružite močni orlovski armadi, ki zbira krščansko misleče dečke po vseh slovenskih krajih. Na svidenje! Prireditve se vrši ob vsakem vremenu! Preskajbljeno bo za jed in pijačo. — Prekmurski Orli.

Vurber g. Dne 9. t. m. je priredil „Orlovski odsek“ v gledališki dvorani vurberskega gradu veselico z igro „Cevljar“. Domači pevski mešani in moški zbor je zapel par mičnih pesni. Bilo je veliko gledalcev iz sosednjih župnij. Na Križavo se je igra ponovila z istim sporedom. Navzoča je bila tudi gospa grofica Herberstein s čerko ter nekaterimi uradniki iz Ptuj.

Orlovski tabor v Braslovčah. Celjsko orlovsko okrožje priredi na binkoštni pondeljek, dne 24. maja 1920 orlovski tabor v Braslovčah. Spored: Popoldne: 1. Ob 10. uri sprejem gostov na kolodvoru. 2. Ob pol 11. uri sv. maša v farni cerkvi. Popoldne: Ob 2. uri: Javna telovadba na travniku pod cerkvi. — 1. Orliški naraščaj: vaje z venčki. 2. Clani: proste vaje 1920. 3. Ljudskošolski naraščaj: češke vaje. 4. Orlice: češke vaje. 5. Clani: vadiljske vaje. 6. Orlice: ples s šerpami. 7. Naraščaj: skupine. 8.

simbolične vaje. 9. Orodna telovadba. Zaključna skupina. Po telovadbi ljudska veselca na istem prostoru. Sodeluje orlovska godba iz St. Petra v Sav. dolini. Vstopnina: Sedeži 7 K, stojšča 3 K.

Rajhenburg ob Savi. V slovenskem Lurdu se vrši dne 20. junija orlovska prireditve z javno telovadbo. To je prva orlovska prireditve, ki se je kdaj vršila v Posavju. Majhno je naše posavsko orlovsko okrožje, dosedaj steje samo tri odseki, vsled tega je tembolj potrebno podpore in sodelovanja bratskih odsekov. Zato se obračamo do vseh bratskih odsekov obsavskega, celjskega in drugih bližnjih orlovskih okrožij s prošnjo, da prihite dne 20. junija polnoštevilno k tej prvi orlovski prireditvi. Naznanite nam pravočasno koliko telovadcev bo nastopilo; tudi poročajte skupno število vseh udeležencev, da zameremo poskrbeti polovično vožnjo in cenejši obed in večerjo. Bratje Orli! Sestre Orlice! Pridite v obilnem številu, agitirajte med člani izobraževalnega društva, naj se pridružijo vašim vrstam in naj skupno z vami pridejo manifestirat za krščansko orlovsko misel. Naj ne bo kraja na Slovenskem, ki ne bi bil zastopan ta dan na orlovski prireditvi v Rajhenburgu. Porabite to lepo priliko in si prite ogledat prekrasen Marijin dom v slovenskem Lurdu. Torej bratje na svidenje!

Prireditve

Jug. strokovna zveza za Krčevino-Lajtersberg priredi na binkoštni pondeljek, dne 24. maja ob 17. (5.) uri v Splavarski ulici igre: „Materin god“, „Blaga duša“, „Dve klepetalji“ in „Krcmar „pri zvitem rogu“ z deklamacijo in petjem. Vse v pouk in zabavo. Ne zamudite!

Sv. Jedert nad Laškimi. Naša Citalnica priredi na binkoštni pondeljek gledališke igre: „Tri sestre“, „Boj za petelina in kes“ ter „V ječi.“ — Odbor.

Dobrna. Na binkoštni pondeljek je v gledališki uli velika predstava: „Dimež“, zgodovinska slika boljševiskih kmetijskih razmer leta 1800. Nadalje pantomima „Tatovi“ in „Zamorec.“

Dobrna. Dne 31. maja je slovesnost blagoslovljenja zastave Marijine družbe, na kar opozarjamo sosedne in druge Marijine družbe in jih vabimo. Popoldne istega dne je zborovanje. Pridite!

Slovenci širite naše liste!

Razne novice.

Kako so nastale menice? V časih, ko še ni bilo ne cest ne železnic, pa mnogo roparjev, je bilo nevarno nositi seboj večje vsote. Če je torej trgovec moral imeti na daljnem sejmu veliko vsoto denarja, je stopil doma v bližnji samostan in predstojniku razložil svojo zadevo. Menih mu je iz prijaznosti dal listek določene velikosti, za kar je trgovec plačal vsoto, ki jo je potreboval na sejmu. S tem listkom se je predstavil v samostanu, kjer je bil sejm in patri so mu izplačali zanj brez vsakega odtrgljaja v prvem samostanu vplačano vsoto. Tako so bili duhovni redovi nekeke banke. Posebno je bil na glasu po vsem svetu razširjeni jezuitski red. Od njega izdane „jezuitske menice“ so bile posebno priljubljene, veljale so vsepovsod kot plačilno sredstvo, kajti red je bil takrat ugleden, bogat in zelo razširjen.

Svica vstopi v zvezo narodov. Te dni se je vršilo po vsej Svici glasovanje za vstop v Zvezo narodov. Glasovanja se je udeležilo 60% prebivalstva. Vstop je sklenjen s 410.000 glasovi proti 310.000 glasom.

Deseturno delo v Svici. Bogata Svica stoji pred rešitvijo vprašanja, kako preiti od osemurnega na deseturni delavnik. Po vsej Svici zelo vneto širijo misel 10urnega delavnika in povdarjajo te-le razloge: 1) 10 urni delavnik bo uredil gospodarsko življenje, 2) 10 urni delavnik nam bo dal vse pridelke, ki nam jih manjka, 3) 10 urni delavnik nam uniči draginjo in pospeši padanje cen, 4) 10 urni delavnik nam uniči vse neprijetnosti, vsled katerih danes trpimo, 5) 10 urni delavnik upostavi finančno ravnovesje, 6) 10 urni delavnik na povrne voljo za delo, 7, 10 urni delavnik nam vrne zdravje in blagostanje, 8) 10 urni delavnik nam vrne mir, 9) 10 urni delavnik nam omili socialna nasprotna, 10) 10 urni delavnik nas reši boljševisma.